24/06/2023

Διατηρητέο μνημείο της φύσης, το Δάσος των Μουριών με αιωνόβια δέντρα

/ Επικαιρότητα

Ένα «πράσινο διαμάντι», με αιωνόβια δέντρα, δίπλα στη λίμνη Δοϊράνη, περιφραγμένο επί 20 χρόνια για να διασωθεί από την αθρόα επέλαση των επισκεπτών, αναμένεται μετά τις κατάλληλες παρεμβάσεις, να γίνει ξανά «ορατό» και προσβάσιμο και σε άτομα με αναπηρία.

Η περίφραξη του Δάσους των Μουριών (ή «Χίλια Δέντρα»), με υδροχαρή δέντρα ηλικίας άνω των 500 ετών, κρίθηκε επιβεβλημένη το 2009, από το Δασαρχείο Κιλκίς. Σημειώνεται ότι το Μνημείο βρίσκεται στην περιοχή του αγροκτήματος Μουριών, στο **Δημοτικό Διαμέρισμα Μουριών** του **δήμου Κιλκίς**. Η πραγματική περιφραγμένη και προστατευμένη έκτασή του είναι 155 στρέμματα και ιδιοκτησιακά ανήκει στο Δασαρχείο Κιλκίς.

«Υπήρχε θέμα να καταρρεύσει το σύστημα, γι’ αυτό έγινε περίφραξη και μετά διαπιστώσαμε ότι αναγεννήθηκε» λέει ο δασάρχης Κιλκίς Γιώργος Βούρτσας, σε ξενάγηση που οργάνωσε για το ΑΠΕ-ΜΠΕ μέσα στο περιφραγμένο δάσος. Στην περιήγηση στο μοναδικό οικοσύστημα που έμεινε εδώ και χρόνια μακριά από τα μάτια επισκεπτών, με την απάτητη βλάστηση να φτάνει πλέον μέχρι το γόνατο και τα πουλιά να σε …ξεκουφαίνουν, η εικόνα των αιωνόβιων δέντρων με τους τεράστιους κορμούς, είναι εντυπωσιακή.

«Κηρύχθηκε Μνημείο της φύσης το 1971 και μάλλον είχε 1.000 δέντρα όταν το ονόμασαν αλλά πλέον, τα μεγάλα δέντρα δεν είναι τόσα, ενώ για ένα διάστημα λειτούργησε και ως χώρος αναψυχής. Ο υφιστάμενος αριθμός των αιωνόβιων δέντρων ανέρχεται σε 100 άτομα περίπου και εντυπωσιακά αυξανόμενος είναι ο αριθμός των νέων δέντρων που προσφέρει η αναγέννηση με σπορόφυτα από τα υφιστάμενα είδη, η οποία καλύπτει όλο σχεδόν το φάσμα των ηλικιών της τελευταίας εικοσαετίας, όπου προστατεύεται η έκταση του μνημείου από την εκτεταμένη χρήση της ως χώρος δασικής αναψυχής» αναφέρει ο κ. Βούρτσας.

Οι επισκέπτες με τα ΙΧ «πλήγωναν» το δάσος

Το δάσος αποτελείται από υδροχαρή αιωνόβια δέντρα ηλικίας άνω των 500 ετών, των ειδών: Χνοώδους ποδισκοφόρου Δρυός (Quercus pentunculiflora), Φράξου (Fraxinus oxysporus) Φτελιάς (Ulmus minor), Πλατάνου (Platanus orientalis) και Λευκής Ιτιάς (Salix alba). Ο χώρος του μνημείου είναι περιφραγμένος με ξύλινη περίφραξη που κατασκευάστηκε το 2009 και βρίσκεται σε στάδιο «ανάνηψης» μετά την απαγόρευση της εισόδου των επισκεπτών σε αυτόν.

Σύμφωνα με μελέτη για την προστασία και ανάδειξη του δάσους που υλοποίησε το **Δασαρχείο Κιλκίς** και η προϊσταμένη του Τμήματος Διοίκησης & Διαχείρισης Δασών Δασαρχείου Κιλκίς, Δρ Αγγελική Ουρούζη, στην πλούσια και ραγδαία ανάπτυξη της αναγέννησης σημαντικό ρόλο έχει παίξει τόσο η παρουσία άγριας πανίδας και κυρίως των αγριόχοιρων που λειτουργούν ως «καλλιεργητές» του εδάφους, όσο και η άνοδος της υπόγειας στάθμης των υπόγειων υδάτων που έχει εμφανιστεί μετά το 2014, και κατακλύζει για μεγάλο χρονικό διάστημα του έτους και κυρίως κατά τον χειμώνα και την άνοιξη, όλη σχεδόν την έκταση του μνημείου.

Ο **Χώρος Δασικής Αναψυχής** που έχει δημιουργηθεί νοτιοδυτικά του μνημείου, έχει σταματήσει να λειτουργεί για περισσότερα από 20 χρόνια καθώς διαπιστώθηκε ότι οι επισκέπτες με τα οχήματά τους, «πλήγωναν» το δάσος και το οικοσύστημα κινδύνευε να καταρρεύσει.

Μονοπάτια προσβάσιμα και από άτομα με αναπηρία

Στη μελέτη που κατέθεσε το Δασαρχείο και θα υλοποιηθεί με χρηματοδότηση 400.000 ευρώ από πρόγραμμα LEADER, προβλέπεται η κατασκευή από λιθοδομή, μονοπατιών μήκους περίπου 2 χιλιομέτρων και πλάτους 3,5 μέτρων για πρόσβαση και περιήγηση των επισκεπτών αλλά και ασφαλούς διέλευσης πυροσβεστικών οχημάτων σε περίπτωση εκδήλωσης πυρκαγιάς.

«Η μελέτη συντάχθηκε με σκοπό να κάνει επισκέψιμο και προσβάσιμο το δάσος όλο τον χρόνο. Να μπορούν δηλαδή όλοι να θαυμάσουν θεόρατα και πανάρχαια δέντρα, να απολαύσουν τη βιοποικιλότητα, τον οργασμό της φύσης, να ακούσουν χιλιάδες πουλιά και να δουν ακόμη και ζαρκάδια» σχολιάζει ο κ. Βούρτσας.

Στις παρεμβάσεις προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η κατασκευή πέτρινων παγκακιών και βρυσών, η σήμανση του προστατευόμενου χώρου με τοποθέτηση πληροφοριακών – ενημερωτικών πινακίδων για τα είδη, τη βλάστηση της περιοχής και την αναγκαιότητα της απόλυτης προστασίας τους και η τοποθέτηση μπαρών απαγόρευσης εισόδου σε οχήματα επισκεπτών στις 3 εισόδου του Μνημείου.

«Παράλληλα, θα κατασκευαστεί μέσα στο δάσος, ειδικό παρατηρητήριο της πανίδας και χλωρίδας, ύψους περίπου 10 μέτρων, με ειδική ράμπα για ΑΜΕΑ.

Επιπλέον, θα γίνει περιποίηση της υφιστάμενης δασικής βλάστησης και θα επισκευαστεί η περίφραξη στα τμήματα που έχει καταστραφεί» τονίζει ο δασάρχης Κιλκίς.

Όπως ξεκαθαρίζει πάντως, όλες οι εργασίες, σύμφωνα και με το πρόγραμμα χρηματοδότησης, πρέπει να ολοκληρωθούν μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2025 και το Μνημείο να αποδοθεί στην κοινωνία.